

Til lovforslag nr. L 156

Folketinget 2010-11

Betænkning afgivet af Arbejdsmarkedsudvalget den 13. april 2011

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om individuel boligstøtte og lov om social service

(Ændring af 450-timers-reglen til en 225-timers-regel, uændret boligstøtte ved nedsættelse af kontanthjælp, reduktion af boligstøtten ved manglende efterlevelse af forældreplæg m.v.)

[af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg)]

1. Ændringsforslag

Beskæftigelsesministeren har stillet 1 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 24. februar 2011 og var til 1. behandling den 15. marts 2011. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Arbejdsmarkedsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og beskæftigelsesministeren sendte den 21. december 2010 dette udkast til udvalget, jf. AMU alm. del – bilag 80. Den 24. februar 2011 sendte beskæftigelsesministeren de indkomne høringssvar, et notat herom og et ligestillingsnotat til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 13 spørgsmål til beskæftigelsesministeren og 1 spørgsmål til socialministeren til skriftlig besvarelse, som disse har besvaret.

Samråd

Arbejdsmarkedsudvalget har stillet 1 spørgsmål til beskæftigelsesministeren og socialministeren til mundtlig besvarelse. Ministrene har besvaret spørgsmålet i et samråd i Arbejdsmarkedsudvalget den 6. april 2011.

Andre møder

Den 30. marts 2011 blev der afholdt en minihøring om lovforslaget.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, DF, KF og LA) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det af ministeren stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (S, SF, RV og EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet kan stemme for det af ministeren stillede ændringsforslag.

Socialdemokraternes, Socialistisk Folkepartis, Radikale Venstres og Enhedslistens medlemmer af udvalget finder grundlæggende, at lovforslaget vil medføre en markant forringelse af forsørgelsesgrundlaget for den svageste gruppe ledige, der vil blive yderligere marginaliseret. De personer, der berøres af lovforslaget, er karakteriseret ved at være socialt udsatte, have en meget lav disponibel indkomst og have andre problemer end ledighed. Det er mindretallets opfattelse, at en indkomstreduktion vil have en negativ effekt for de berørte personers livskvalitet og sociale integration, og for de personer, der har en anden etnisk baggrund end dansk, vil det desuden begrænse mulighederne for vellykket integration i det danske samfund.

Det er mindretallets opfattelse, at den gruppe, der berøres af lovforslaget, skal hjælpes ind på arbejdsmarkedet eller i uddannelse gennem en koordineret beskæftigelses-, social-, sundheds- og integrationsindsats, og at en indskrænkning af forsørgelsesgrundlaget ikke vil medføre en beskæftigelseseffekt, der står mål med den forarmelse, forslaget vil medføre.

I forhold til forslaget om at ændre den nuværende 450-timers-regel til en 225-timers-regel er der tale om en skærpe-

se af kravene for at oppebære retten til kontanthjælp. Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at den nuværende regel – oprindeligt en 300-timers-regel og senere den nuværende 450-timers-regel – blev indført for at sikre, at begge parter i et ægtepar står til rådighed for arbejdsmarkedet. Mindretallet er uforstående over for udgangspunktet, idet forpligtigelsen til at stå til rådighed for arbejdsmarkedet, herunder ret og pligt til aktivering, er uafhængig af en given indkomstreduktion efter længere tids ledighed.

Af bemærkningerne fremgår det ydermere, at man med skærpelsen af 450-timers-reglen vil bygge videre på »de positive erfaringer med 300-timers-reglen på kontanthjælpsområdet.« Mindretallet skal i den forbindelse ikke undlade at bemærke, at der til dato ikke er foretaget en effektanalyse af 300- eller 450-timers-reglen, hvorfor erfaringsgrundlaget langtfra er fyldestgørende, og der er således ikke belæg for at konkludere, at 300-timers-reglen har haft en positiv effekt.

Det Nationale Forskningscenter for Velfærd udarbejdede i 2007 en undersøgelse af, hvilken betydning 300-timers-reglen havde haft, 8 måneder efter frakendelse af kontanthjælp var trådt i kraft. Undersøgelsen udgør et øjebliksbillede, der viser, at hovedparten af de berørte kontanthjælpsmodtagere ikke kom i arbejde. Af undersøgelsen fremgår det ydermere, at der i gruppen af kontanthjælpsmodtagere, der havde fået frakendt kontanthjælpen, var en tydelig overrepræsentation af kvinder med anden etnisk baggrund end dansk, der havde alvorlige sundhedsproblemer eller psykiske lidelser. Omkring halvdelen af de personer, der havde fået frakendt kontanthjælpen på undersøgelsestidspunktet, havde måttet fravælge at købe fodtøj til deres børn og gå til tandlægen, mens hver femte havde undladt at betale for el, gas, telefon el. lign. Tilsvarende angav hver femte, at de ikke kunne betale for deres børns fritidsaktiviteter.

Undersøgelsen dokumenterer således, at frakendelse af kontanthjælp har voldsomme sociale konsekvenser for de berørte, herunder deres familier, hvilket også bemærkes i en lang række af de indkomne høringssvar, herunder bl.a. fra Børnerådet, Børnesagens Fællesråd og Dansk Socialrådgiverforening.

I forhold til forslaget om reduktion af boligstøtte ved manglende forældreansvar finder mindretallet det ikke godtgjort, at en indkomstreduktion vil forbedre forældrenes evner til at kunne varetage deres forældreansvar. En reduktion i boligstøtten vil tværtimod medføre yderligere marginalisering, forværre den enkelte families økonomiske og psykosociale livssituation samt vanskeliggøre finansiering af fritidsaktiviteter for det enkelte barn eller den enkelte unge. Og mindretallet finder det bekymrende, at den unge bliver ansvarliggjort i forhold til familiens økonomi ved manglende ressourcer til f.eks. at gennemføre en uddannelse.

Mindretallet kan heller ikke støtte forslaget om uændret boligstøtte i tilfælde af en reduktion i kontant- eller start-hjælp, idet forslaget netto ligeledes vil medføre en ind-

komstreduktion for de svageste ledige. Da boligstøtte ydes som en hjælp til at betale husleje, frygter mindretallet, at en reduktion vil medføre en stigning i antallet af boligudsættelser. Det bemærkes i den forbindelse, at antallet af boligudsættelser samlet set er fordoblet siden 2001. Mindretallet noterer sig, at denne bekymring deles af Rådet for Socialt Udsatte, Dansk Socialrådgiverforening, Boligselskabernes Landsforening og LO. Mindretallet noterer sig ydermere, at Det Nationale Forskningscenter for Velfærd tidligere har dokumenteret, at netop kontanthjælpsmodtagere og børnefamilier med små børn i forvejen er overrepræsenteret i gruppen af personer, der udsættes af deres bolig. Mindretallet deler heller ikke regeringens opfattelse af, at uændret boligstøtte ved nedsættelse af kontanthjælp samt reduktion af boligstøtte ved manglende forældreansvar vil forbedre forholdene i ghettoområderne og styrke integrationen.

Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldi og Sambandsflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af beskæftigelsesministeren, tiltrådt af udvalget:

Til § 2

1) Efter nr. 3 indsættes som nye numre:

»01. I § 8, stk. 5, som bliver stk. 6, ændres »stk. 1-4« til: »stk. 1-5«.

02. I § 8, stk. 6, som bliver stk. 7, ændres to steder »stk. 1-5« til: »stk. 1-6«.

03. I § 8 a, stk. 1, ændres »§ 8, stk. 5« til: »§ 8, stk. 6«.

04. I § 24 d, stk. 1 og 2, og § 24 e, stk. 3, ændres »§ 8, stk. 6« til: »§ 8, stk. 7«.

05. I § 44, stk. 2, § 46, stk. 4, og § 47, stk. 3, ændres »§ 8, stk. 5« til: »§ 8, stk. 6«.

[Teknisk ændring]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Ændringsforslaget er en konsekvens af, at der indsættes et nyt stk. 5 i § 8, og at § 8, stk. 5 og 6, herefter bliver § 8, stk. 6 og 7. Der er alene tale om en teknisk rettelser.

Jens Vibjerg (V) Peter Juel Jensen (V) Louise Schack Elholm (V) Ulla Tørnæs (V) Bent Bøgsted (DF) Colette L. Brix (DF)

Helle Sjelle (KF) fmd. Charlotte Dyremose (KF) Anders Samuelson (LA) Torben Hansen (S) Anne-Marie Meldgaard (S)

Lone Møller (S) Leif Lahn Jensen (S) nfmd. Eigil Andersen (SF) Karsten Hønge (SF) Morten Østergaard (RV)

Line Barfod (EL)

Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldi og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	3
Socialdemokratiet (S)	45	Kristendemokraterne (KD)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Siumut (SIU)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	17	Tjóðveldi (T)	1
Radikale Venstre (RV)	9	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	4	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	2

Oversigt over bilag vedrørende L 156

Bilagsnr. Titel

1	Høringssvar, høringsnotat og ligestillingsnotat, fra beskæftigelsesministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Minihøring om lovforslaget onsdag den 30. marts 2011
5	Ændringsforslag fra beskæftigelsesministeren
6	Materiale fra udvalgets minihøring den 30. marts 2011
7	Udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 156

Spm.nr. Titel

1	Spm., om ministeren vil foranledige, at den undersøgelse og den monitorering i forhold til internationale konventioner, som anbefales i Institut for Menneskerettigheders høringssvar, iværksættes, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om, hvor stor en del af de ramte kvinder, som er kommet i arbejde, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om en person, der på mindre end 12 måneder opnår 225 timers arbejde, vil være berettiget til kontanthjælp med det samme, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm., om at indhente en udtalelse fra socialministeren om, hvorvidt socialministeren er enig i, at lovforslaget isoleret set vil øge problemerne med udsættelse af lejere som følge af reduktioner i såvel kontanthjælp som boligstøtte, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm., om det er i overensstemmelse med barnets tarv at forringe levevilkårene væsentligt, og om FN's børnekonvention dermed overholdes, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om fremsendelse af dokumentation for, at det ikke er muligt/meget svært at besætte »småjob«, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm., om det er folks egen skyld, hvis de ikke får et arbejde, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om undersøgelse i forhold til at belyse, hvad der virker i forhold til at få kontanthjælpsmodtagere i arbejde, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm. om bekræftelse af, at kvinder, der blive ramt af 300-timersreglen, er mindre tilbøjelige til at komme i arbejde end mænd, samt afspejling heraf i ligestillingsvurderingen af lovforslaget, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
10	Spm. om oversendelse af talepapiret fra samrådet den 6. april 2011 om lovforslaget, til socialministeren, og ministerens svar herpå

- 11 Spm. om oversendelse af talepapiret fra samrådet den 6. april 2011 om lovforslaget, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om at uddybe demografien for de berørte grupper, opdelt på henholdsvis beskæftigede og ikke beskæftigede, herunder særskilt redegøre for antallet af kvinder, der er ramt af 300/450-timersreglen, og for kvinder, der er kommet i job/ikke kommet i job som følge af den hidtidige ordning, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm., om det er regeringens forventning, at lovforslaget vil have samme effekt som den hidtidige ordning, nemlig at flere kvinder end mænd vil miste retten til hjælp, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm., om ministeren er enig med Henning Bach, SFI, i at SFI's rapport om 300-timers-reglen ikke er en effektmåling, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå

Oversigt over samrådsspørgsmål vedrørende L 156

Samråds- Titel

spm.nr.

- A Samrådsspm. om, hvorvidt lovforslaget isoleret set vil øge problemerne med udsættelse af lejere som følge af reduktioner i såvel kontanthjælp som boligstøtte, til beskæftigelsesministeren og socialministeren